

Mattilsynet
Felles postmottak
Postboks 383
2381 Brumundal

Att: Jonathan Vaz

Dykkar ref:

Vår ref: 2016/462

BERGEN 05.07.2016

Arkivnr. 323

Løpenr: 11908/2016

HØRING - FORSLAG OM ENDRING AV AKVAKULTURDRIFTSFORSKRIFTEN

Havforskningsinstituttet støtter i hovedsak de foreslåtte endringene i forskrift 17 juni 2008 Nr 822 om drift av akvakulturanlegg. Vedlegger noen kommentarer.

§6 Opplæring

Krav til nødvendig kompetanse beskrives noe overfladisk, noe som vil kunne føre til stor variasjon mellom kurs hvis Mattilsynet ikke skal godkjenne kursene. Vi foreslår at Mattilsynet får utarbeidet et felles kursmaterieell som tilgjengeliggjøres som et grunnlagsdokument for kursene. Det kan også utvikles en tilhørende standardtest som alle kursdeltagere tar i etterkant. . Kursholderne kan da undervise i dette og gjerne lage praktiske øvelser og gruppearbeid etc. Dette sikrer at en har en felles grunnopplæring (jamfør Jaktprøven, Båtførerprøven, etc).

§20 Kravene til utprøving av utstyr støttes. Havforskningsinstituttet foreslår at Mattilsynet administrerer nettside for opplasting av testrapporter og dokumentasjon. Det bør settast krav til at personell med kjennskap til forsøksdesign og -analyse er med i planlegging og gjennomføring av tester, samt at rapportering har en tilstrekkelig god slik at evaluering av forsøkene og resultatene er mulig.

§16 Setningen «Fjerning av døde akvakulturdyr kan unnlates når det er åpenbart unødvendig» er uklar. Det bør presiseres hva som menes med «åpenbart unødvendig»

§25 Krav til tetthet

Muligheten til å overstige 25kg grensen i lukkede anlegg er forståelig ut fra økonomiske betraktninger. Det kan stilles spørsmål om vannkvaliteten er bedre og mye mer kontrollerbar i lukkede anlegg. Riktignok kan en sikre nok oksygen med oksygenering, men vanngjennomstrømningen vil være mindre og dermed føre til en opphopning av metabolitter og fôrpartikler, osv. som vil redusere vannkvaliteten. Resirkulert vann blir også ofte brunt og mindre gjennomsiktig og gir dermed mindre oversikt over fisken. Høye tettheter gir også svært små sikkerhetsmarginer og kort responstid ved teknisk svikt.

Det bør settes et maksimumsdyp for beregninger av merdvolum. En kan tenke seg at en lager 80 m dype nøter for å kunne øke tettheten i merdvolumet fisken egentlig svømmer i og dermed omgå tetthetsregelen.

Det bør stilles krav til at det foreligger dokumentasjon på vurderingene som er gjort, inkludert hvilke kriterier som er lagt til grunn, slik at prosess kan evalueres ift «forsvarlighet».

§34 Mattilsynet bør varsles ved masseavliving av laks, for å sikre evt. prøvetaking og diagnose. Eventuelt bør det være godkjent fiskehelsepersonell til stede under operasjonen, og denne har ansvar for å rapportere.

§40 Setningen «Drift og brakklegging skal skje på en slik måte at samtlige lokaliteter i et område blir mest mulig effektivt utnyttet for å oppnå økt verdiskapning» foreslås tatt bort. Det bør ikke være et krav at alle anlegg skal drives med optimal verdiskapning. Dette vil legge hinder for f.eks. økologisk oppdrett og de som ønsker å kjøre med lavere tetthet og høyere sikkerhet. Det vil også være motstridende til FoU-konsesjoner der forskningskrav går foran krav om høyest mulig effektivitet eller verdiskapning.

§40 Oppbevaring av rensefisk. Gjennbruk av rensefisk vil bidra til å redusere noen av utfordringene med denne bruken, men har også noen utfordringer.

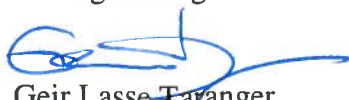
Det bør stilles krav til stell, føring og miljøet rensefisken kan holdes i brakkleggingsperioden slik at god velferd sikres.

Ift smittehygiene og gjenbruk av rensefisk er det datamangel. Det vil være risiko for at rensefisk kan fungere som smittekilde mellom ulike generasjoner av laks i oppdrett, eller ved flytting fra en lokalitet til en annen. Gjennbruk gir også repeterende mulighet for smitte mellom laks og rensefisk, noe som kan gi mulighet for utvikling av nye og potensielt mer virulente varianter av kjente agens, eller virulensendringer i agens som i dag ikke gir sykdomsproblemer. Det bør stilles krav til karanteneperiode før rensefisk går inn i ny produksjon, samt vurderes om det skal settes krav til utvidet helsekontroll, inkludert screening etter agens, uavhengig av kjent helsestatus på laksefisken eller rensefisken for å redusere risiko for overføring av sykdom. Det bør også vurderes å pålegge rutiner ved gjenbruk for å redusere risiko for overføring av sykdomsagens. Eksempelvis fersk-/brakkvannsbehandling av rensefisk for å hindre overføring av amøber (AGD) mellom produksjonssykluser. For mer informasjon se Havforskningsinstituttets risikorapport (Svåsand mfl, 2016) og rapport om sykdomsrisiko for leppefisk fra Nofima (Johansen mfl 2016).

§50 Vi stille spørsmål med at mindre anlegg skal ha færre besøk av fiskehelsepersonell. Det er neppe halvparten så stor sykdomsrisiko i et anlegg med 500 000 individer enn med 1 million individer. Det bør også vurderes å gi konkrete anbefalte normer for forøket dødelighet.

Det bør vurderes å pålegge fiskehelsetjeneste og oppdrettsfirmaene å rapportere all helseinformasjon til en sentral database slik at en har en samlet oversikt over denne, eksempelvis i Havbruksdatabasen. Helseinformasjonen er i dag mer fragmentert enn tidligere som følge av flere godkjente diagnoselaboratorier, samt at nye metoder er tatt i bruk for overvåking og påvisning av sykdomsagens. Større selskaper har også egne fiskehelseseksjoner. Rapporteringen bør også gjelde ikke meldepliktige agens og sykdommer, samt produksjonslidelser. Rapporteringen vil bidra til bedre oversikt over helsesituasjonen i oppdrettsnæringen, bidra til etablering av bedre og målrettede tiltak for å hindre smittespredning, samt bidra til å identifisere sammenhenger mellom ulike sykdommer, sykdomsagens og miljø. God kunnskap om sykdom og sykdomsagens ut over de som er listeført er også sentralt i kunnskapsetablering for risiko for smittespredning fra oppdrett til villfisk. På sikt vil informasjon om sykdom og sykdomsagens kunne bli en viktig del av informasjonen for vurdering av bærekraft innen produksjonsområder (evt regioner).

Venleg helsing

Geir Lasse Taranger
forskningsdirektør